

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор ДУ Інститут зернових культур

НААН України, академік НААН

В.Ю. Черчель

«02» жовтня 2025 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів докторської дисертації Деревенець–Шевченко Катерини Анатоліївни на тему: «Наукове обґрунтування комплексу агротехнологічних заходів для підвищення продуктивності кукурудзи в умовах Північного Степу України», поданої на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.01.09 – рослинництво.

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 13

засідання розширеної Вченої ради

ДУ Інститут зернових культур НААН України

від 02.10.2025 року

ПРИСУТНІ: Черчель В. Ю., академік НААН; Дзюбецький Б. В., академік НААН; Кирпа М. Я., член–коресподент НААН; Гирка А. Д., доктор с.–г. наук, професор; Дудка М. І., доктор с.–г. наук, професор; Ващенко В. В., доктор с.–г. наук, професор; Шевченко М. С., доктор с.–г. наук, професор; Матюха В. Л., доктор с.–г. наук; Алдошин А. В., кандидат с.–г. наук; Чабан В. І., кандидат с.–г. наук; Солодушко М. М., кандидат с. –г. наук; Гасанова І. І., кандидат с.–г. наук; Десятник Л. М., кандидат с.–г. наук; Федоренко Е. М., кандидат с.–г. наук; Бондаренко А. С., кандидат с.–г. наук; Халак В. І., кандидат с.–г. наук; Семяшкіна А. О., кандидат с.–г. наук; Маршалкіна Т. В., кандидат с.–г. наук; Бочевар О. В., кандидат с.–г. наук; Педаш О. О., кандидат с.–г. наук; Колбасіна Т. В., голова профкому та інші наукові співробітники і аспіранти.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: розгляд дисертаційної роботи провідного наукового співробітника лабораторії захисту рослин, кандидата біологічних наук Деревенець–Шевченко Катерини Анатоліївни за темою «Наукове обґрунтування комплексу агротехнологічних заходів для підвищення продуктивності кукурудзи в умовах Північного Степу України» представленої на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.01.09 – рослинництво.

Тема дисертаційної роботи була затверджена на засіданні Вченої ради ДУ Інститут зернових культур Національної академії аграрних наук України протокол №5 від 30 листопада 2023 року. Робота виконана в ДУ Інститут зернових культур Національної академії аграрних наук України.

Науковий консультант: доктор сільськогосподарських наук, професор Шевченко Михайло Семенович.

СЛУХАЛИ: доповідь Деревенець–Шевченко Катерини Анатоліївни за темою дисертаційної роботи «Наукове обґрунтування комплексу агротехнологічних заходів для підвищення продуктивності кукурудзи в умовах Північного Степу України», представленої на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.01.09 – рослинництво.

Доповідачеві було задано 21 запитання.

Алдошин. А. В., кандидат с. –г. наук:

– Чи виявляли Ви під час обстеження посівів гібридів кукурудзи ураженість рослин летючою сажкою?

ВІДПОВІДЬ: Аналіз результатів обстеження, гібридів кукурудзи показав, що 45% зразків, які випробовувалися в польових умовах виявилися стійкими до летючої сажки, яка вражала в основному волоті рослин, частина гібридів мала мінімальні враження рослин на рівні 0,3–0,7%.

Черчель В. Ю., академік НААН:

– Скажіть, будь ласка, чи протруювали Ви насіння гібридів кукурудзи, яке висівалося в процесі постановки польового експерименту?

ВІДПОВІДЬ: Як виявилось, при вивченні стійкості гібридів до ураження летючої сажки були виявлені тільки епізодичні ознаки прояву слідів заселення і пошкодження рослин цим фітопатогеном.

– Чи відмічалось у Ваших дослідженнях посилення інтенсивності враження летючою сажкою на 3й, 4й рік беззмінного вирощування кукурудзи?

ВІДПОВІДЬ: Основний експериментальний матеріал було одержано нами в зернопросапній сівозміні, тому ми не можемо апелювати достовірними статистичними результатами.

Десятник Л. М., кандидат с.-г. наук:

– Які кадрові ресурси були залучені до виконання програми наукових досліджень по стійкості гібридів кукурудзи до прояву фітопатогенних компонентів в локаціях виконання програмного завдання?

ВІДПОВІДЬ: Дослідження формування фітопатогенного комплексу залежно від гібридів проводилися на природному інфекційному фоні в ДП Дослідне господарство «Дніпро» ДУ ІЗК НААН України 35 гібридах кукурудзи різних груп стиглості на пошкодженість шкідниками і ураженість хворобами.

– В якій територіальній та адміністративній локації проводилося вивчення ефективності застосування нульової технології обробітку ґрунту та за допомогою якого агрегату?

ВІДПОВІДЬ: Вивчення ефективності технології прямої сівби проводилося на земельній ділянці відведених під стаціонарний дослід відділу землеробства та родючості ґрунтів у навчальному полігоні, призначеному для проведення додаткових методик вивчення агротехнологічних проблем. Для цього в польових дослідах використовували сівалки для прямої сівби класу Great Plains: для широкорядних культур PD 8070 та PFH – 1500F для культур суцільного способу сівби.

– Якою методикою користувалися в процесі контролювання характеристики мульчованого шару рослинних решток попередньої культури?

ВІДПОВІДЬ: З метою аналізу динаміки накопичення та мінералізації облік маси рослинних решток проводили шляхом збирання і визначення ваги

соломи на площі 1м² та наступним переведенням одержаної біомаси в тонни на 1га.

– Які дози мінеральних добрив рекомендовані під кукурудзу?

ВІДПОВІДЬ: В наших дослідках під кукурудзу застосовували на фоні різних способів обробітку ґрунту мінеральні добрива в дозі N₄₅P₄₅K₄₅, що виправдано з точки зору їх окупності та відтворення родючості ґрунтів.

– Як Ви вважаєте, Ваші досліді ближчі до землеробства чи до рослинництва?

ВІДПОВІДЬ: Спеціалізація різних галузей та сфер науки регулюється відповідними паспортами спеціальностей, напрямків досліджень, як в аграрній так і в інших напрямках науки. Сьогодні ми спостерігаємо інтенсивну диверсифікацію завдань, які стоять перед різними напрямками науки та їх ресурсного забезпечення на основі новітніх методів. Зараз в наукових дослідженнях спостерігається тенденція до наукових комплексів, які знаходяться на пересіченні різних принципів наукових досліджень.

Солодушко М. М., кандидат с.-г. наук:

– Чи не передбачаєте доповнити дані в дисертації після 2020 року?

ВІДПОВІДЬ: Фактично період після 2020 р. висвітлено в робочій версії дисертації, тому вважаємо, що публічне представлення має рацію.

Дзюбецький Б. В., академік НААН:

– Ті гібриди, які Ви досліджували в 2016р., їх вже немає.

ВІДПОВІДЬ: В цьому питанні виникає методична колізія, пов'язана з тим що прискорене сортовідновлення завжди буде залишати позаду навіть найновіші секційні розробки. У цій проблемі ми намагалися вийти на високий рівень системності досліджень для того, щоб створити своєрідний класифікаційний підхід, який би давав можливість в будь-якому масштабі розширити висновки щодо загальних характеристик фітопатогенної стійкості гібридів кукурудзи. В проаналізованому обсязі гібридів кукурудзи вважаємо, що нам вдалося виділити окремі генетичні групи гібридів, які завжди даватимуть об'єктивну картину щодо фітоценотичної стійкості кукурудзи.

Дудка. М. І., доктор с.-г. наук, професор:

– Середні показники температури не дають повної відповіді щодо формування агроценозу кукурудзи.

ВІДПОВІДЬ: Вибір подання температурного режиму в системі аналізу росту і розвитку кукурудзи залежить від того, які завдання ставляться перед дослідженням. Запитання слушне.

– В які роки Ви проводили дослідження?

ВІДПОВІДЬ: Основний масив експериментів і одержаних результатів був виявлений в період 2016–2020 років. Решта експериментальної бази пов’язана з періодами 2012–2015 та 2021–2024 роки, які несуть наукове навантаження відносно ходу, специфіки формування агробіоценозів та їх культурних і шкідливих компонентів.

– Дуже висока польова схожість при такому рівні пошкодженості і ураженості фітопатогенами?

ВІДПОВІДЬ: В наших дослідженнях на фоні технологічного різноманіття спостерігався широкий діапазон польової схожості гібридів кукурудзи, який вміщувався в межах 76–93 % і в той же час показники враженості насіння фітопатогенами не завжди контролюють і впливають на польову схожість. Внаслідок того, що носії хвороб мають різну шкалу шкодочинності.

Гасанова І. І., кандидат с.–г. наук:

– Чи відрізняються роки по урожайності? Не виразні показники висоти рослин у Ваших дослідженнях?

ВІДПОВІДЬ: Потрібно відмітити унікальні кліматичні умови, які склалися в період проведення наших досліджень і характеризувалися достатньою стійкістю і забезпеченістю природними ресурсами, тому в цей час не було різких перепадів морфометричних даних та урожайності зерна кукурудзи. Фактично за період з 2010–2020 рр. спостерігалось стійке зростання валових зборів зерна кукурудзи.

Солодушко М. М., кандидат с.–г. наук:

– Що ви маєте на увазі під терміном «температурні показники»?

ВІДПОВІДЬ: В данному випадку ми ведемо мову про середньо добову та середньомісячну температуру повітря.

Халак В. І., кандидат с.–г. наук:

– За якими показниками Ви проводили дисперсійний аналіз?

ВІДПОВІДЬ: Згідно з програмою досліджень дисперсійний аналіз здійснювався за такими показниками як: врожайність кукурудзи, висота рослин, маса 1000 зерен та ступінь ураження і пошкодження кукурудзи різними фітопатогенами.

– Яка практична цінність Вашої роботи? Що Ви можете порекомендувати фермеру?

ВІДПОВІДЬ: Розроблені заходи контролювання фітосанітарного рівня на фоні ґрунтозахисного обробітку в умовах виробництва гарантують за будь-яких погодних умов відсутність спалахів хвороб (епіфітотій) або сильного прояву шкочочинності фітофагів. Для практичного використання з точки зору ефективності регулювання величини урожайності зерна кукурудзи слід головним вважати обробіток ґрунту та застосування мінеральних добрив в поєднанні з біомасою решток культури попередника (пшениця озима). При внесенні мінеральних добрив нормою $N_{45}P_{45}K_{45}$ під основний обробіток урожайності зерна кукурудзи підвищувалася на 1,05 – 1,08 т/га.

Федоренко Е. М., кандидат с. –г. наук:

– Ви в дослідях використовували один протруювач чи декілька?

ВІДПОВІДЬ: В дослідях вивчали декілька хімічних препаратів для контролювання хвороб та шкідників, при цьому в дисертації представлені ті препарати, які забезпечували найбільшу ефективність контролювання шкідливих об'єктів.

– Чи помітили Ви в своїх дослідях реакцію комплексу фітопатогенів на застосування добрив в різних технологічних системах?

ВІДПОВІДЬ: Для того, щоб відповісти на це питання, необхідно провести унікальні специфічні дослідження на одному рівні завдань, які ми ставили перед дослідями. Ми не можемо стверджувати про сталий вплив добрив на шкідливі організми.

Ващенко В. В., доктор с.–г. наук, професор:

– Як Ви визначаєте предмет Вашої роботи?

ВІДПОВІДЬ: Предметом наших досліджень були: гібриди кукурудзи, технологічні прийоми вирощування зерна, фітопатогенні об'єкти, засоби контролювання шкідливих організмів та регулювання ростових процесів, реакція рослин на агрофізичні показники чорнозему.

– Що Ви віднесли до групи морфометричних показників?

ВІДПОВІДЬ: Ми віднесли до групи морфометричних показників: лінійний приріст рослин, площу листового апарату, масу 1000 зерен, тобто ті загальновизнані параметри, якими користуються наукові установи Національної академії аграрних наук України.

З позитивною оцінкою дисертаційної роботи і доповіді виступили: Шевченко М. С., доктор с.–г. наук, професор; Кирпа М. Я., член–кореспондент НААН; Черчель В. Ю., академік НААН; Дзюбецький Б. В., академік НААН; Гасанова І. І., кандидат с.–г. наук; Десятник Л. М., кандидат с.–г. наук.

УХВАЛИЛИ: Рекомендувати до захисту дисертаційну роботу Деревенець–Шевченко Катерини Анатоліївни за темою: «Наукове обґрунтування комплексу агротехнологічних заходів для підвищення продуктивності кукурудзи в умовах Північного Степу України», представленої на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.01.09 – рослинництво і затвердити висновок на цю роботу.

ВИСНОВОК

засідання розширеної Вченої ради ДУ Інститут зернових культур НААН України про дисертаційну роботу Деревенець–Шевченко Катерини Анатоліївни за темою «Наукове обґрунтування комплексу агротехнологічних заходів для підвищення продуктивності кукурудзи в умовах Північного Степу України» представленої на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.01.09 – рослинництво.

1. Актуальність теми. Сучасні інтенсивні технології вирощування кукурудзи на зерно характеризуються розширенням посівних площ, зростанням насичення сівозмін цією культурою, збільшенням обсягів впровадження ґрунтозахисних способів обробітку. Ці організаційні тенденції, як правило,

супроводжуються зростанням фітосанітарних ризиків (хвороби, шкідники, бур'яни), які необхідно стримувати шляхом розробки ефективних способів контролювання їх шкодочинності. Тому, комплексні заходи зниження ризиків фітосанітарного забруднення агроценозів і одночасне сприяння зростанню врожайності набувають надзвичайно важливого значення.

Доцільність виконання роботи обумовлена необхідністю встановлення впливу агротехнологій кукурудзи на розвиток комплексу шкодочинних організмів (в різні фази їх активності). На сьогодні досить актуальним є встановлення зв'язку ґрунтозахисного обробітку в цілому зі здоров'ям рослин, а також вплив цих заходів на продуктивність кукурудзи.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Наукові дослідження за темою дисертації виконувались в межах державних науково-технічних програм – НТП «Захист рослин» (2006–2010 рр.), «Захист рослин та фітосанітарна безпека» (2011–2013 рр.), «Фітосанітарна безпека, захист і карантин рослин», «Наукові основи підвищення ефективності зернового комплексу на базі розроблення селекційних і технологічних інновацій для забезпечення потреб у продовольчому, фуражному та технічному зерні» (2011–2015 рр.), «Обґрунтувати природоохоронні основи захисту рослин за критеріями чисельності фітофагів і ентомофагів у агроценозах зернових культур» (2011–2015 рр.), «Наукові основи сучасних технологій прогнозу і управління фітосанітарним станом агроценозів («Захист рослин»)» (2016–2020 рр.), «Новітні системи землеробства і землекористування» (2016–2020 рр.), «Технології вирощування зернових культур. Селекція кукурудзи і сорго» (2016–2020 рр.), «Розробити агроекологічний комплекс підвищення продуктивності зернових культур на основі новітніх досягнень у селекції та ресурсно-адаптивних моделей технологій для різних сільськогосподарських зон», «Технологія вирощування зернових культур. Селекція кукурудзи і сорго» (2016–2020 рр.), «Новітні системи землеробства і землекористування» «Фітосанітарна безпека, захист і карантин рослин» (2021–2025 рр.).

Дослідження за темою дисертаційної роботи були складовою частиною завдань: «Розробити екологічно безпечні технології обмеження шкодочинності хвороб і шкідників в посівах пшениці і кукурудзи та запасах зерна» (2006–2010 рр.), № ДР 01061U001879; «Науково обґрунтувати систему заходів управління чисельністю шкідників та розвитком хвороб в посівах озимої пшениці та кукурудзи» (2011–2015 рр.), № ДР 0111U004723; «Обґрунтувати природоохоронні основи захисту рослин за критеріями чисельності фітофагів і ентомофагів у агроценозах зернових культур» (2011–2013 рр.), № ДР 0111U004720; «Розробити методи контролювання поширення шкідників і хвороб в посівах зернових культур» (2016–2020 рр.), № ДР 0116U001251; «Розробити теоретичні основи і функціональні моделі високопродуктивних екологічно збалансованих сівозмін з ринковою орієнтацією та механізми технологічного відновлення родючості чорноземів степової зони» (2016–2020 рр.), № ДР 0116U001232; Розробити методологію і параметри регулювання біологічної активності ґрунтів і їх продуктивності в Північному Степу» (2016–2020 рр.), № ДР 0116U001233; «Оптимізувати способи контролювання фітопатогенних організмів насіння кукурудзи при вирощуванні в системі ґрунтозахисного землеробства» (2020 р.), № ДР 0120U100186; «Наукове обґрунтування системи інтегрованого захисту пшениці озимої та кукурудзи від хвороб і шкідників у зоні Степу (2021–2025 рр.), № ДР 0121U107708.

3. Формування наукового завдання. Дослідженнями передбачалося обґрунтувати доцільність комплексу агротехнологічних заходів для підвищення продуктивності кукурудзи, встановити закономірності впливу елементів агротехнологій (підбір гібрида кукурудзи, строки сівби і збирання врожаю, мінімізація обробітку ґрунту, внесення добрив та передпосівне протруювання насіння) на рівень продуктивності кукурудзи; встановити особливості формування шкодочинного комплексу при мінімізації обробітку ґрунту, особливо, за наявності післяжнивних решток попередника; встановити морфометричні відмінності рослин за різних прийомів агротехніки в умовах Північного Степу України, що дозволить науково обґрунтувати оптимальні

системи вирощування культури з підвищеним рівнем екологічної та економічної ефективності. Удосконалення контролювання шкодочинності фітопатогенів і фітофагів в умовах трансформації видового складу при вирощуванні кукурудзи в агротехнологіях.

4. Наукова новизна одержаних результатів досліджень полягає у тому, що *вперше* в Україні:

- встановлено закономірності впливу елементів агротехніки (підбір гібрида кукурудзи, строки сівби і збирання врожаю, мінімізація обробітку ґрунту, внесення добрив та передпосівне протруювання насіння) на формування шкодочинного комплексу кукурудзи в Північному Степу України;
- проаналізовано роль маси рослинних решток пшениці озимої як попередника кукурудзи, які були добрим живильним субстратом для патогенних мікроорганізмів та оцінки потенціалу фітосанітарної небезпеки;
- визначено вплив мінеральних добрив на продуктивність кукурудзи та ефективність від їх застосування на формування шкодочинного комплексу;
- встановлена особливість трансформації складу шкодочинних об'єктів (хвороб, шкідників, бур'янів) залежно від агротехнологічного комплексу при вирощуванні кукурудзи.

Удосконалено:

- контролювання шкодочинності фітопатогенів і фітофагів в умовах трансформації видового складу при вирощуванні кукурудзи в агротехнологіях.

Набули подальшого розвитку:

- наукові положення та базова інформація щодо прийомів основного обробітку ґрунту, системи удобрення і оптимізації захисту кукурудзи від шкодочинних організмів з метою покращення фітосанітарного стану посівів.

5. Ступінь обґрунтування і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій для виробництва, представлених у дисертації, підтверджуються високим методичним рівнем виконання досліджень, дотриманням сучасних методик проведення польових дослідів, виробничою перевіркою результатів експериментальних даних, їх статистичним аналізом. Достовірність результатів підтверджується первинною документацією. Зроблені узагальнення і висновки

відповідають змісту дисертації, сформульовані практичні рекомендації для виробництва науково обґрунтовані і витікають із результатів проведених досліджень.

6. Наукове і практичне значення. Одержані результати досліджень мають фундаментальне і прикладне значення в галузі рослинництва, землеробства та захисту рослин кукурудзи від шкочинних організмів, складання коротко— або довгострокових прогнозів фітосанітарного стану посівів в Дніпропетровській області (зона Степу України).

Наукові положення дисертації розкривають закономірності впливу сучасних агротехнологій на формування комплексу шкочинних організмів та бур'янового ценозу кукурудзи в Північному Степу України, що дає можливість оцінити всі економічні та біологічні ризики і доцільність використання різних агротехнологій вирощування кукурудзи.

Практична цінність роботи полягає в розробці і рекомендації виробництву нових вискоєфективних прийомів регулювання шкочинного комплексу в посівах кукурудзи і ефективних енергозберігаючих агротехнологічних прийомів.

Виробничі випробування та впровадження розроблених прийомів агротехніки проведені в ДП ДГ «Дніпро» ДУ Інститут зернових культур НААН України, Дніпропетровської ДС Інституту овочівництва і баштанництва НААН України, рекомендовані для впровадження ГУ Держпродспоживслужбою Дніпропетровської області в господарствах різних форм власності та спеціалізації сільськогосподарського виробництва Дніпропетровської області та широке використання завершених наукових розробок в навчальній діяльності закладів вищої та професійної освіти.

Завдяки агротехнологічній оптимізації досягнуто суттєве покращення фітосанітарної ситуації при насиченості посівних площ кукурудзою, підвищення ефективності протруйників насіння кукурудзи, оптимізацію умов формування агроценозу кукурудзи, підвищення польової схожості насіння на 12–15 %.

Визначено особливості формування шкочочинного комплексу в посівах кукурудзи при впровадженні агротехнологічних прийомів, розроблено ефективні заходи контролювання фітосанітарної ситуації в системі мульчованого (солома) обробітку ґрунту, що гарантує приріст врожайності від передпосівного протруювання насіння в середньому на 0,10–0,18 т/га; від застосування добрив $N_{45}P_{45}K_{45}$ – на 0,9–1,1 т/га та отримання додаткового прибутку у межах 250–1100 грн/га.

Комплекс агроприйомів в зоні Степу забезпечив середню урожайність зерна кукурудзи 5–7 т/га, підтримання рентабельності виробництва на рівні 112–178 % та одержання чистого прибутку в межах 12–16 тис. грн/га.

7. Декларація особистого внеску дисертанта. Автору особисто належить формування концепції і розробка програми досліджень, вибір і обґрунтування напрямку роботи, планування експериментів та їх проведення в польових і лабораторних умовах, аналіз і наукове трактування результатів, внесення власних наукових положень до захисту дисертації, викладення матеріалів в публікаціях.

Всі етапи науково–дослідних робіт, результати яких ввійшли до дисертації, проведені особисто автором або за його безпосередньої участі – визначення стану проблеми і питань в ній, що потребують вирішення, розробка робочих програм експериментів, підготовка рукописів наукових звітів і опублікованих праць. Обґрунтування висновків і рекомендацій виробництву, проведення виробничої перевірки і впровадження розробок у практику АПК. Самостійно та в співавторстві опубліковано наукові праці за результатами досліджень (частка в яких становить 30–100 %).

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації

Монографії, частина монографії

1. Князева М. В., Крамар В. М., Львович І. Я. та інші. No-till технології на степових чорноземах. Рівень розвитку техніки і технологій в ХХІ столітті. Частина 1: Серія монографій. Розділ 2: Шевченко М. С., Шевченко С. М., Шевченко О. О., Швець Н. В., Деревенець–Шевченко К. А. Одеса:

КУПРІЄНКО СВ, 2019. 227 с. (Здобувачем розроблено основні елементи No-till технології для зони Степу України).

**Статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних
Web of Science Core Collection та/або Scopus**

2. Циліорик О. І., Шевченко С. М., Остапчук Я. В., Шевченко О. М., **Деревенець–Шевченко К. А.** Агроекологічні основи контролювання забур'яненості та поширення вовчка в посівах соняшнику Степу України. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2018, 8 (1), Р. 487–497. doi: 10.15421/2017_240. (Особистий внесок: аналітичний огляд, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 45 %).

3. Shevchenko S., Tkalic Yu., Shevchenko M., Kolesnykova K., **Derevenets–Shevchenko K.** The evaluation of total weed density and seed bank of agricultural landscapes as an example of the Steppe Zone of Ukraine. *Scientific Horizons*. 2023. 26 (11), Р. 80–89. doi: 10.48077/scihor11.2023.80. (Особистий внесок: підбір та опрацювання літератури, проведення досліджень, написання статті, частка участі – 40 %).

4. Shevchenko S., **Derevenets–Shevchenko K.**, Desyatnyk L., Shevchenko M., Sologub I., Shevchenko O. Tillage effects on soil physical properties and maize phenology. *International Journal of Environmental Studies*. 2024. 81:1. Р. 393–402. doi: 10.1080/00207233.2024.2320032. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 75 %).

5. Shevchenko S., **Derevenets–Shevchenko K.**, Shevchenko M., Shevchenko O.: Sunflower broomrape (*Orobanche cumana* Wallr.) and weeds in sunflower crops with minimized tillage in a steppe ecotype crop rotation. *Ekologia (Bratislava)*. 2024. Vol. 43, No. 1, Р. 34–42. doi:10.2478/eko–2024–0004. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 70 %).

6. Shevchenko S., Desyatnyk L., Shevchenko M., Kolesnykova K., **Derevenets–Shevchenko K.** Control of weeds and sunflower broomrape

(*Orobancha cumana* Wallr) in sunflower crops by crop rotation and tillage. *International Journal of Environmental Studies*. 2024. 81:1. 382–392. doi: 10.1080/00207233.2024.232 0031. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 55 %).

7. Mytsyk O., Havryushenko O., Tsyliuryk O., Shevchenko S., Hulenko O., Shevchenko M., **Derevenets–Shevchenko K.** Reclamation of derelict mine land by simply growing crops. *International Journal of Environmental Studies*. 2024. 81:1, P. 230–238. doi: 10.1080/00207233.2024.2330283. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 50 %).

8. Shevchenko S., **Derevenets–Shevchenko K.**, Desyatnyk L., Shevchenko M., Havryushenko O., Shevchenko O., Hulenko O. Influence of crop rotation and tillage on weed infestation and damage to sunflower plants by sunflower broomrape (*Orobancha cumana* Wallr.) in the steppe zone of Ukraine. *Bulgarian Journal of Agricultural Science*, 2024, 30 (5), P. 839–847. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 45 %).

9. Tsyliuryk O., Shevchenko S., **Derevenets–Shevchenko K.**, Kokhan A., Shevchenko M., Mysyk O., Havryushenko O., Hulenko O., Pozniak V., Kocherha O., Kurshakov O. Effects of conservation tillage on weed infestation and maize yield under changing climate conditions. *Modern Phytomorphology*, 2025. (19). P. 154–159. <https://doi.org/10.5281/zenodo.2025-19>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 50 %).

10. Mytsyk O., Shevchenko S., Hulenko O., Havryushenko O., Rudakov Y., Pozniak V., Sichevyi V., Rumbakh M., **Derevenets–Shevchenko K.**, Shevchenko M., Shevchenko O. Transformation of weed communities under the evolution of agricultural technologies. *Modern Phytomorphology*, 2025. 19 (3). P. 169–172. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16809942>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання

статті, частка участі – 35 %).

11. Shevchenko S., Tsyliuryk O., Shevchenko M., Hulenko O., **Derevenets–Shevchenko K.**, Kokhan A. Balance of moisture reserves and methods of their efficient use in short crop rotations of the Steppe of Ukraine. *Ecological Questions*, 36 (2025) 4. P. 1–17 <http://dx.doi.org/10.12775/EQ.2025.036>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 35 %).

Статті у наукових фахових виданнях України

12. Дудка Є. Л., Пінчук Н. І., **Деревенець К. А.** Епіфітна мікофлора зерна пшениці в період збирання врожаю. *Бюлетень Інституту зернового господарства НААН України*. Дніпропетровськ, 2010. № 39. С. 93–95. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 60 %).

13. **Деревенець–Шевченко К. А.** Якщо посіяли із запізненням. *Карантин і захист рослин*. К., 2012. № 6. С. 17–19.

14. **Деревенець–Шевченко К. А.** Біологічні засоби захисту насіння кукурудзи від пліснявіння. *Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України*. Дніпропетровськ, 2012. № 2. С. 87–89.

15. **Деревенець–Шевченко К. А.** Фактори розповсюдження і обмеження мікофлори зерна пшениці озимої. *Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України*. Дніпропетровськ, 2013. № 4. С. 85–88.

16. **Деревенець–Шевченко К. А.** Фітосанітарний стан посівів кукурудзи при мінімалізації обробітку ґрунту. *Зберігання і переробка зерна*. Дніпропетровськ, 2012. № 12 (162). С. 41–42.

17. Циліурік О. І., Шевченко С. М., Шевченко О. М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Швець Н. В. Особливості формування і регулювання потенційної забур'яненості різних технобіогенних систем. *Agrology*. Дніпро, 2019. Vol. 2(1), С. 31–40. <https://doi.org/10.32819/2617–6106.2018.14015>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 50 %).

18. Шевченко М. С., Шевченко С. М., Шевченко О. М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Швець Н. В. Агробіологічні та технологічні методи підвищення протиерозійного потенціалу ґрунтів у сівоzmіні. *Agrology*. Дніпро, 2019. Vol. 2 (2), Р. 122–127. <https://doi.org/10.32819/019018>. (*Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 55 %*).

19. Tsyliuryk A. I., Shevchenko S. M., Shevchenko O. M., **Derevenets–Shevchenko K. A.** Peculiarities of formation and regulation of potential weediness of different technobiogenous systems. *Agrology*, Дніпро, 2019. Vol. 1 (4). Р. 339–348. doi:10.32819/2617–6106.2018.14015. (*Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 55 %*).

20. Шевченко М. С., Шевченко С. М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Швець Н. В. Техногенний рівень землеробства і асоціативна мінливість бур'янів в агроценозах. *Зернові культури*. Дніпро, 2019. Том 3. № 1. С. 83–92. <https://doi.org/10.31867/2523–4544/0064>. (*Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 55 %*).

21. Шевченко С. М. Десятник Л. М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Швець Н. В. Сучасні системи землеробства і нове трактування сівоzmінної цінності сільськогосподарських культур. *Зернові культури*. Дніпро, 2020. Том 4. № 2. С. 319–329. (*Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 60 %*).

22. Циліурік О. І., Шевченко С. М., Гончар Н. В., Шевченко О. М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Швець Н. В. Біологічна активність ґрунту короткоротаційної сівоzmіни за максимального насичення соняшником. *Науково–технічний бюлетень Інституту олійних культур НААН*. Запоріжжя, 2021. № 30, С. 105–115. doi:10.36710/ioc–2021–30–11. (*Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 45 %*).

23. Шевченко С. М., Шевченко М. С., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Шевченко О. М., Заверталюк О. В. Ефективність прийомів основного обробітку ґрунту та контролювання бур'янів при вирощуванні соняшника. *Український журнал природничих наук*. Житомир, 2025. № 11. С. 242–249. <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.11.2025.26>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 50 %).

24. Шевченко М. С., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Мицик О. О., Шевченко С. М., Козечко В. І., Пришедько Н. О. Обробіток чорного пару як фактор стабілізації врожайності зерна пшениці озимої в умовах Північного Степу України. *Аграрні інновації*. Одеса, 2025. № 29. С. 207–212. <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2025.29.33>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 60 %).

25. Шевченко М. С., Мицик О. О., Шевченко С. М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Пришедько Н. О., Заверталюк О. В. Фактори землеробства та регулювання ростової реакції сільськогосподарських рослин. *Вісник Уманського національного університету садівництва*, Умань, 2025. № 1. С. 35–41. <https://doi.org/10.32782/2310-0478-2025-1-35-41>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 40 %).

26. Шевченко С. М., Шевченко М. С., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Козечко В. І., Заверталюк О. В. Вплив системного застосування гербіцидів на врожайність зерна кукурудзи. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. Кам'янець–Подільський. 2025. № 46. С. 136–142. <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2025-1.19>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 40 %).

27. Шевченко С. М., Мицик О. О., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Шевченко О. М., Пришедько Н. О., Новіков Д. І. Оптимізація обробітку чорноземів звичайних для підвищення врожайності соняшника в умовах змін

клімату. *Таврійський науковий вісник*. Херсон, 2025. № 141. Частина 2. С. 136–144. <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.141.2.19>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 50 %).

28. Шевченко М. С., Шевченко С. М., Десятник Л.М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Новіков Д. І. Вплив основного обробітку ґрунту на динаміку гумусу та макроелементів живлення у сівозміні. *Таврійський науковий вісник*. Херсон, 2025. № 142. Частина 2. С. 150–159. <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2025.142.2.19>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 50 %).

29. Шевченко С. М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Гаврюшенко О. О., Шевченко О. М., Гуленко О. І. Вплив основного обробітку ґрунту на його агрофізичні властивості та економічні показники вирощування кукурудзи на зерно. *Таврійський науковий вісник*. Херсон, 2025. № 136. Частина 2. С. 215–222. <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.136.2.26>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 70 %).

30. Shevchenko S., Desyatnyk L., Shevchenko M., Sologub I., Shevchenko O., **Derevenets–Shevchenko K.** Argo–economic evaluation of main tillage methods in the cultivation of corn. *Biomed. J. Sci. & Tech. Res.* 60 (1). 2025. 52272–52277. BJSTR. MS.ID.009407. <https://dx.doi.org/10.26717/BJSTR.2025.60.009407>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 35 %).

31. Shevchenko M. S., Tklich Y. I., **Derevenets–Shevchenko K. A.** Global and local trends in weed management under conventional and conservation agriculture. *Agrology*. 2025. 8 (3). 121–131. <https://doi.org/10.32819.202516>. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 40 %).

32. **Derevenets–Shevchenko K. A.**, Shevchenko S. M., Shevchenko O. M., Tklich Y. I., Hulencko O. I. Modern trends in maize cultivation in Ukraine:

National practices and international experience. *Agrology*. 2025. 8 (3). 168–181. doi: 10.32819/202520. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 70 %).

33. Матюха В., Цилюрик О., Деревенець–Шевченко К., Семенов С. Агроекологічна ефективність системи захисту посівів сорго від попелиць в умова Степу України. *Вісник Сумського національного аграрного університету*, 2025. Випуск 1 (59). С. 75–82. (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 45 %).

Статті у наукових виданнях інших держав

34. Tsyliuryk A. I., Shevchenko S. M., Gonchar N. V., Ostapchuk YA. V., Shevchenko O. M., **Derevenets–Shevchenko K. A.** Agrophysical and biotic factors of regulation of biological activity of soil in the crop rotation. *ACTA TECHNICA CORVINIENSIS. Bulletin of Engineering*. Tome XII [2019] | Fascicule 3 July–September. P. 111–113. (<http://acta.fih.upt.ro/pdf/archive/ACTA-2019-3.pdf>). (Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 45 %).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

Тези і матеріали наукових конференцій

35. **Деревенець К. А.** Застосування біологічних препаратів та їх ефективність проти патогенної мікофлори насіння кукурудзи. *Фітосанітарна безпека та біоекологія застосування пестицидів (спец. випуск): УНДС карантину рослин НААН України*. Чернівці–Бояни, 2010. С. 134–136.

36. **Derevenets K. A.** Assement of Corn Seeds Affection with Pathogenic Fungus in Grain Storage. *The Nato Science for Peace and Security Programme: Program and Abstracts*. May, 2011. P. 47.

37. **Деревенець К. А.** Інтегрована система захисту кукурудзи від шкідників та хвороб. *Аграрна наука та практика на сучасному етапі*

розвитку: Досвід, проблеми та шляхи їх вирішення. Міжнародна науково–практична конференція, Львівська аграрна фундація (16–17 березня 2012 р.). Львів, 2012. С. 85–87.

38. **Деревенець К. А.** Захист насіння кукурудзи від пліснявіння. Стратегії та практика розвитку агропромислового комплексу України. Всеукраїнська науково–практична конференція (13–14 квітня 2012 р.). Одеса, 2012. С. 11–13.

39. **Деревенець К. А.** Мінімілізувати обробіток і захистити посіви. Проблеми та перспективи розвитку аграрної науки у сучасному суспільстві. Міжнародна науково–практична конференція (21–22 грудня 2012 р.). Одеса, 2012. С. 5–7.

40. **Деревенець–Шевченко К. А.** Ураженість качанів кукурудзи хворобами при різних строках сівби. Аграрна наука та освіта на сучасному етапі розвитку народногосподарського комплексу: Досвід, проблеми та шляхи їх вирішення. Міжнародна науково–практична конференція, Львівська аграрна фундація (25–26 травня 2012 р.). Львів, 2012. С. 66–67.

41. **Деревенець–Шевченко К. А.** Захист насіння кукурудзи. Аграрна наука та освіта на сучасному етапі розвитку народногосподарського комплексу: Досвід, проблеми та шляхи їх вирішення. Міжнародна науково–практична конференція, Львівська аграрна фундація (25–26 травня 2012 р.). Львів, 2012. С. 72–74.

42. Tsyliuryk A. I., Shevchenko S. M., Gonchar N. V., Ostapchuk Ya. V., Shevchenko O. M., **Derevenets–Shevchenko K. A.** Agrophysical and biotic factors of regulation of biological activity of soil in the crop rotation. *Agricultural and mechanical engineering: Materials of International Symposium ISB–INMA TECH (01–03 November)*. Bucharest. 2018. P.185–191.

43. Шевченко С. М., Салова Л. О., Шевченко О. М., **Деревенець–Шевченко К. А.** Розвиток систем контролювання бур'янів в процесі еволюції землеробства в зоні Степу. Сучасні погляди на родючість чорноземів та інноваційні шляхи їх покращення. Матеріали Всеукраїнської науково–практичної конференції присвяченої 130 річниці з початку

дослідження ґрунтів, рослинності, геологічних умов Полтавської губернії, (05 жовтня 2018 р.). Полтава: Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М. І. Вавилова ІС і АПВ НААН., 2018. С. 25–27.

44. Шевченко С. М., Момот К. О., Шевченко О. М., **Деревенець–Шевченко К. А.** Біологічні особливості і фітотоксична реакція Ваточника Сирійського (*Asclepias Syriaca* L.) на застосування гербіцидів. *Сучасні погляди на родючість чорноземів та інноваційні шляхи їх покращення. Матеріали Всеукраїнської науково–практичної конференції присвяченої 130 річниці з початку дослідження ґрунтів, рослинності, геологічних умов Полтавської губернії (05 жовтня 2018 р.).* Полтава: Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М. І. Вавилова ІС і АПВ НААН. 2018. С. 29–32.

45. Шевченко С. М., **Деревенець–Шевченко К. А.**, Хижняк А. А., Осадчук О. В., Липарь О. А. Адаптивні та фітотоксичні механізми підвищення ефективності контролювання амброзії полинолистої в посівах польових культур. *Матеріали Всеукраїнської науково–практичної конференції здобувачів, молодих учених та спеціалістів (3 грудня 2021 р.).* Харків, 2021. № 1. С. 100–101.

46. **Деревенець К. А.**, Швець Н. В., Білоконь Л. М. Оптимізація агробіологічних режимів в системних агроценозах за сівозмінного використання мінімального обробітку ґрунту в посівах зернових культур. *Вклад наукових інвестицій у розвиток агропромислового комплексу в умовах обмеженого ресурсного забезпечення та флуктуацій клімату. Матеріали Міжнародної науково–практичної інтернет–конференції молодих вчених і спеціалістів (16–17 березня 2023 р.).* Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2023. С. 164–166.

47. Шевченко С. М., Стадник Д. І., **Деревенець–Шевченко К. А.** Банк насіння бур'янів в ґрунті та формування актуальної забур'яненості в фітоценозах. *Зернова галузь – проблеми та перспективи технологічного забезпечення. Матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 100–річчя від Дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора,*

академіка НААН Валентина Сергійовича Цикова (12–13 жовтня 2023 р.).
Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України. 2023. С. 91–93.

48. Деревенець–Шевченко К. А., Шевченко О. М., Шевченко С. М. Грунтозахисні системи обробітку і особливості формування шкідливого комплексу в посівах кукурудзи. *Current challenges of science and education. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference*. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2024. P. 19–23.

49. Деревенець–Шевченко К. А., Шевченко О. М., Шевченко С. М. Формування фіто– ентомопатогенних асоціацій при впровадженні грунтозахисних систем обробітку. *Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсоощадних, енерго–зберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур (Міжнародна науково–практична конференція до 90–річчя Агрономічного факультету Дніпропетровського державного аграрно–економічного університету (21–23 листопада 2023 р.))*. Дніпро: Дніпровський державний аграрно–економічний університет. 2023. С. 52–54.

50. Шевченко О. М., Деревенець–Шевченко К. А., Шевченко С. М., Оцінка біометричних показників і урожайності кукурудзи при різних способах мінімального обробітку ґрунту. *Матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 100–річчя від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Григорія Родіоновича Пікуша (20–21 березня 2024 р.)*. Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2024. С. 235–238.

51. Shevchenko S., **Derevenets–Shevchenko K.**, Shevchenko O. Regulating the agrophysical condition of soil in the Northern Steppe zone of Ukraine. Зберігання та переробка продукції рослинництва. *Матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 100–річчя від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Григорія Родіоновича Пікуша (20–21 березня 2024 р.)*. Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2024. С. 238–240.

52. Деревенець–Шевченко К. А., Шевченко О. М., Шевченко С. М.

Контролювання розповсюдженості мікофлори зерна пшениці озимої за складних погодних умов на етапі завершення вегетації. *Наукові основи адаптивного землеробства. Матеріали Міжнародної науково–практичної конференції з нагоди 100–річчя від Дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка Федора Трохимовича Моргуна, 90–річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно–економічного університету та Міжнародного дня здоров’я рослин (16–17 травня 2024 р.).* Дніпро: Дніпровський державний аграрно–економічний університет, 2024. С. 120–122.

53. **Деревенець–Шевченко К. А., Шевченко О. М., Шевченко С. М.** Системи обробітку ґрунту та особливості формування шкідливого комплексу в посівах кукурудзи. *Наукові основи адаптивного землеробства. Матеріали Міжнародної науково–практичної конференції з нагоди 100–річчя від Дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка Федора Трохимовича Моргуна, 90–річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно–економічного університету та Міжнародного дня здоров’я рослин (16–17 травня 2024 р.).* Дніпро: Дніпровський державний аграрно–економічний університет, 2024. С. 322–324.

54. Шевченко С. М., Заверталюк О. В, **Деревенець–Шевченко К. А.,** Новіков Д. І. Екологічні та агротехнічні методи обмеження поширення амброзії полинолистій в посівах польових культур. *Матеріали VIII Міжнародної науково–практичної конференції «Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур» до 90–річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно–економічного університету 1934–2024 рр. (19–20 листопада 2024 р.).* Дніпро: Дніпровський державний аграрно–економічний університет, 2024. С. 148–149.

Статті в інших виданнях

55. Дудка Є. Л., Пінчук Н. І., **Деревенець К. А.** Як покупці класність зерна занижують. Журнал «*Farmer*». Листопад, Київ, 2010. С. 44–45.

(Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 65 %).

56. **Деревенець К. А.** Розвиток збудників пліснявіння насіння кукурудзи залежно від гідротермічних умов. Журнал «Агроном». Лютий, 2011. № 1 (31). С. 104–106.

57. **Деревенець К. А.** Мікофлора при зберіганні кукурудзи. Журнал «Farmer». Вересень, 2011. Київ. С. 66–68.

58. Пінчук Н. І., **Деревенець К. А.** Загрози для кукурудзи 2012. Журнал «Farmer». Квітень, 2012. Київ. С. 52–55. *(Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, формулювання висновків, частка участі – 60 %).*

59. Шевченко О. М., **Деревенець–Шевченко К. А.** Мінімізувати обробіток і захистити посіви. Журнал «Пропозиція» (спецвипуск). 2012, №6. С. 16–19. *(Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 60%).*

60. **Деревенець–Шевченко К. А.** Шевченко О. М. Менше обробітку, більше захисту. Журнал «Farmer». Січень, 2013. С. 50–51. *(Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 70 %).*

61. Шевченко М. С. Оптимізація посівних площ соняшнику. Агрономічні закони та економічні пріоритети в землеробстві степової зони / М. С. Шевченко, Є. М. Лебідь, С. М. Шевченко, **К. А. Деревенець–Шевченко** // Журнал «Агроном». 2013. № 2. С. 104–110. *(Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, написання статті, частка участі – 40 %).*

62. Черенков А. В., Шевченко М. С., **Деревенець–Шевченко К. А.** Ефективний фітосанітарний комплекс – технологічний ресурс нових перспектив кукурудзи. Журнал «Кукурудза і сорго», Чернігів, 2014. Т. 1. С. 69–74. *(Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі –*

30 %).

63. Шевченко М. С., Десятник Л. М., Шевченко С. М., **Деревенець–Шевченко К. А.** Невгамовний вовчок. Журнал «*Farmer*». № 1 (97). Січень, 2018. С. 54–56. (*Особистий внесок: аналітичний огляд, підбір літератури, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 40 %*).

64. Шевченко М., Десятник Л., Шевченко С., **Деревенець–Шевченко К.** Кукурудза в системі. *The Ukrainian farmer*. 2019. № 8 (116). С. 74–76. (*Особистий внесок: аналітичний огляд, проведення досліджень, обробка експериментальних даних, написання статті, частка участі – 55 %*).

Методичні рекомендації

65. Бабич С. М., Бакланова О. В., Бахмут О. О. **Деревенець К. А.** Хвороби кукурудзи. Прогноз фітосанітарного стану агроценозів України та рекомендації щодо захисту рослин у 2012 р. К.: Головдержзахист, 2012. С. 60–65.

66. Агротехнологічний комплекс оптимізації сівби озимих культур в посушливих умовах Дніпропетровської області в 2012 р. (науково–практичні рекомендації) / Черенков А. В., Шевченко М. С., Черчель В. Ю. та інші [**Деревенець–Шевченко К. А.**]. Дніпропетровськ: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2012. 34 с.

67. Своєчасно зібрати і якісно зберегти врожай зерна ранніх зернових культур в Дніпропетровській області в 2012 р. (науково–практичні рекомендації) / Любович О. А., Удовиський В. О., Пилипась В. І., Потебня Т. В., Черенков А. В., Шевченко М. С., Черчель В. Ю. та інші [**Деревенець–Шевченко К. А.**]. Дніпропетровськ: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2012. 38 с.

68. Проект програми «Збільшення виробництва зерна сорго та оптимізації ресурсного забезпечення технологій вирощування» / Черенков А. В., Шевченко М. С., Дзюбецький Б. В. та інші [**Деревенець–Шевченко К. А.**]. Дніпропетровськ: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2012. 26 с.

69. Черенков А. В., Циков В. С., Ткаліч Ю. І. та інші [Деревенець–Шевченко К. А.]. Захист зернових культур від шкідників (науково–практичні рекомендації). Дніпропетровськ: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2013. 16 с.

70. Рекомендації з освоєння елементів системи прямої сівби в землеробстві степової зони / Черенков А. В., Шевченко М. С., Черчель В. Ю. та інші [Деревенець–Шевченко К. А.]. Дніпропетровськ: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2013. 24 с.

71. Гадзало Я. М., Роїк В. М., Кондратенко П. В. та інші [Деревенець–Шевченко К. А.]. Інноваційна агростратегія 2020 (особливості вирощування сільськогосподарських культур в Степу України в 2020 році). Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2020. 84 с.

72. Гадзало Я. М., Роїк В. М., Кондратенко П. В. та інші [Деревенець–Шевченко К. А.]. Наукова оптимізація збирання зерна та сівби озимих культур у 2020 році (науково–практичні рекомендації для зони Степу. Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2020. 84 с.

73. Судак В. М., Деревенець–Шевченко К. А., Кулик А. О., Швець Н. В. Способи контролювання фітопатогенних організмів насіння кукурудзи при вирощуванні в системі ґрунтозахисного землеробства (науково–практичні рекомендації). Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2020. 18 с.

74. Гадзало Я. М., Роїк В. М., Кондратенко П. В. та інші [Деревенець–Шевченко К. А.]. Особливості вирощування сільськогосподарських культур в умовах зміни клімату в 2021 році (науково–практичні рекомендації для зони Степу). Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2021. 92 с.

75. Особливості збирання врожаю зерна та сівби озимих культур в умовах 2021 року (науково–практичні рекомендації для зони Степу) / Я. М. Гадзало, В. М. Роїк, П. В. Кондратенко та інші [Деревенець–Шевченко К. А.]. Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України. 2021. 82 с.

76. Гадзало Я. М., Роїк В. М., Кондратенко П. В. та інші [**Деревенець–Шевченко К. А.**]. Особливості вирощування сільськогосподарських культур у 2022 році (науково–практичні рекомендації для зони Степу). Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2022. 96 с.

77. Технології збирання врожаю зерна та сівби озимих культур за особливих умов 2023 року (науково–практичні рекомендації для зони Степу) / Я. М. Гадзало, М. В. Роїк, П. В. Кондратенко, В. В. Адамчук, та інші [**К. А. Деревенець–Шевченко**]. Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2023. 95 с.

78. Роїк М. В., Адамчук В. В., Хареба В. В. та інші [**Деревенець–Шевченко К. А.**]. Організація збирання врожаю зерна та науково–обґрунтовані технології сівби озимих культур за особливих умов 2024 року (науково–практичні рекомендації для зони Степу). Дніпро: ДУ Інститут зернових культур НААН України, 2024. 88 с.

8. Апробація матеріалів дисертації. Основні положення та результати дисертаційної роботи доповідалися і обговорювалися на засіданнях науково–методичної ради та Вченій раді ДУ Інститут зернових культур, а також наукових симпозіумах, семінарах і конференціях різного рівня: Міжнародній науково–практичній конференції «Фітосанітарна безпека та біоекологія застосування пестицидів» (Чернівці–Бояни, 2010); The Nato Science for Peace and Security Programme: Program and Abstracts» (Dnipro, 2011); Міжнародній науково–практичній конференції «Аграрна наука та практика на сучасному етапі розвитку: досвід, проблеми та шляхи їх вирішення» (Львів, 2012); Всеукраїнській науково–практичній конференції «Стратегії та практика розвитку агропромислового комплексу України» (Одеса, 2012); Міжнародній науково–практичній конференції «Аграрна наука та освіта на сучасному етапі розвитку народногосподарського комплексу» (Львів, 2012); International Symposium ISB–INMA TECH (Bucharest, 2018); Всеукраїнській науково–практичній конференції присвяченій 130 річниці з початку дослідження ґрунтів, рослинності, геологічних умов Полтавської губернії «Сучасні погляди на родючість чорноземів та інноваційні шляхи їх покращення» (Полтава, 2018);

Всеукраїнській дистанційній науково–практичній конференції «Сучасні тенденції в сільському господарстві» (Полтава, 2020); Всеукраїнській науково–практичній конференції здобувачів, молодих учених та спеціалістів (Харків, 2021); Міжнародній науковій конференції з нагоди 100–річчя від Дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка НААН України Валентина Сергійовича Цикова «Зернова галузь – проблеми та перспективи технологічного забезпечення» (Дніпро, 2023); 5th International scientific and practical conference «Current challenges of science and education» (Germany, Berlin, 2024); Міжнародній науково–практичній конференції до 90–річчя агрономічного факультету ДДАЕУ «Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсоощадних, енергозберігаючих технологій вирощування с.–г. культур» (Дніпро, 2023); Матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 100–річчя від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Григорія Родіоновича Пікуша (Дніпро, 2024); Наукові основи адаптивного землеробства: Матеріали Міжнародної науково–практичної конференції з нагоди 100–річчя від Дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка Федора Трохимовича Моргуна, 90–річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно–економічного університету та Міжнародного дня здоров'я рослин (Дніпро, 2024); Матеріали VIII Міжнародної науково–практичної конференції «Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсоощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур» до 90–річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно–економічного університету (1934–2024 рр.) (Дніпро, 2024).

За підсумками дослідження проблем зберігання насіння кукурудзи, в конкурсі Дніпропетровської обласної держадміністрації в 2013 році «Молоді вчені – Дніпропетровщині» на тему «Здорове насіння – шлях до високого врожаю і продовольчої безпеки» за розробку комплексу заходів щодо методів контролювання фітопатогенів насіння кукурудзи, конкурсна комісія і експерти визнали автора переможцем.

Результати проведеної автором дослідницької роботи по визначеній темі були представлені в рекомендаціях «Оптимізувати способи контролювання фітопатогенних організмів насіння кукурудзи при вирощуванні в системі ґрунтозахисних агротехнологій».

Матеріали досліджень включено до колективної монографії «Рівень розвитку техніки і технологій в XXI столітті» в розділі No-till технології на степових чорноземах.

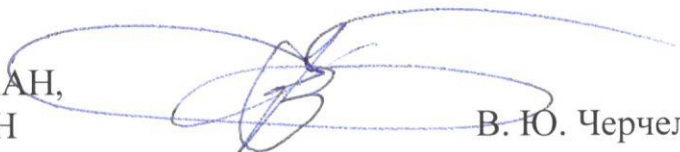
9. Мова і стиль дисертації. Дисертація і реферат написані грамотно, результати досліджень викладено послідовно, логічно і аргументовано. Мова роботи – українська. Стиль забезпечує доступність сприйняття матеріалу.

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Матеріал, який викладено в дисертації, мета, об'єкт і методи досліджень свідчать про відповідність роботи спеціальності 06.01.09 – рослинництво.

11. Рекомендації дисертації до захисту. Приймаючи до уваги актуальність проведених експериментальних досліджень, їх наукову новизну, а також практичне значення сформульованих висновків і рекомендацій для виробництва розширена Вчена рада Державної установи Інститут зернових культур НААН визнала, що дисертаційна робота Деревенець–Шевченко Катерини Анатоліївни за темою «Наукове обґрунтування комплексу агротехнологічних заходів для підвищення продуктивності кукурудзи в умовах Північного Степу України», яка була подана на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.01.09 – рослинництво, повною мірою відповідає вимогам, які ставляться до докторських дисертацій і рекомендує її до подання на публічний захист.

Рішення прийнято одноголосно.

Голова Вченої ради
ДУ Інститут зернових культур НААН,
д.с.-г.н., професор, академік НААН

В. Ю. Черчель

Учений секретар
ДУ Інститут зернових культур НААН,
к.с.-г.н., с.н.с.

Н. А. Боденко